

31996R2185

L 292/2

DZIENNIK URZĘDOWY WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

15.11.1996

ROZPORZĄDZENIE RADY (EURATOM, WE) NR 2185/96**z dnia 11 listopada 1996 r.****w sprawie kontroli na miejscu oraz inspekcji przeprowadzanych przez Komisję w celu ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich przed nadużyciami finansowymi i innymi nieprawidłowościami**

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 235,

uwzględniając Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Energii Atomowej, w szczególności jego art. 203,

uwzględniając wniosek Komisji ⁽¹⁾,uwzględniając opinię Parlamentu Europejskiego ⁽²⁾,

a także mając na uwadze co następuje:

- (1) Jest rzeczą podstawową, z uwagi na wiarygodność Wspólnoty, zwiększenie wysiłków na rzecz przeciwdziałania nadużyciom finansowym i innym nieprawidłowościom popełnianym przeciwko budżetowi Wspólnoty.
- (2) Artykuł 209a Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską stwierdza wyraźnie, że za ochronę interesów finansowych Wspólnot odpowiedzialne są przede wszystkim Państwa Członkowskie, bez wpływu na inne postanowienia Traktatu.
- (3) Rozporządzenie Rady (WE, Euratom) 2988/95 z dnia 18 grudnia 1995 r. w sprawie ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich ⁽³⁾ ustanowiło wspólne ramy prawne dla wszystkich dziedzin działalności Wspólnot.
- (4) Artykuł 1 ust. 2 wspomnianego rozporządzenia zawiera definicję „nieprawidłowości” a akapit szósty preambuły niniejszego rozporządzenia wskazuje na to, że tego typu nieprawidłowe postępowanie obejmuje „oszukiwaczkie działania” w znaczeniu nadanym temu pojęciu przez Konwencję o ochronie interesów finansowych Wspólnot Europejskich ⁽⁴⁾.
- (5) Artykuł 10 wspomnianego rozporządzenia przewiduje dalsze przyjmowanie dodatkowych przepisów o charakterze ogólnym, dotyczących kontroli na miejscu oraz inspekcji.
- (6) Bez uszczerbku dla kontroli przeprowadzanych przez Państwa Członkowskie w oparciu o art. 8 rozporządzenia (WE, Euratom) 2988/95 oraz ze względu na efektywność,

właściwym jest przyjęcie dodatkowych przepisów o charakterze ogólnym dotyczących kontroli na miejscu oraz inspekcji przeprowadzanych przez Komisję, które nie wpływają na stosowanie regulacji sektorowych Wspólnoty, o których mowa w art. 9 ust. 2 niniejszego rozporządzenia.

- (7) Wprowadzenie w życie przepisów niniejszego rozporządzenia zależy od identyfikacji celów, które uzasadniają ich stosowanie, szczególnie, jeżeli ze względu na skalę nadużycia finansowego, które nie jest ograniczone do jednego kraju i często obejmuje zorganizowane grupy lub jeśli z powodu szczególnej sytuacji w którymś z Państw Członkowskich, ze względu na wagę szkody wyrządzonej finansowym interesom Wspólnot lub szkody wyrządzonej wiarygodności Unii, cele te nie mogą być w pełni zrealizowane przez same Państwa Członkowskie i dlatego mogą być lepiej osiągnięte na poziomie wspólnotowym.
- (8) Kontrole na miejscu oraz inspekcje nie mogą przekraczać tego co jest niezbędne, aby zapewnić poprawne stosowanie prawa wspólnotowego.
- (9) Kontrole na miejscu oraz inspekcje będą również przeprowadzane bez uszczerbku dla przepisów stosowanych w każdym Państwie Członkowskim, odnoszących się do ochrony zasadniczych interesów bezpieczeństwa państwa.
- (10) Zgodnie z zasadą lojalnej współpracy Wspólnoty zawartej w art. 5 Traktatu WE oraz w świetle orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich, jest ważne, aby administracje Państw Członkowskich oraz departamenty Komisji rzeczywiście współpracowały i wzajemnie wspomagały się w przygotowaniu i prowadzeniu kontroli na miejscu oraz inspekcji.
- (11) Należy określić warunki, na jakich inspektorzy Komisji będą wykonywać swoje uprawnienia.
- (12) Kontrole na miejscu oraz inspekcje, o których mowa, są przeprowadzane z należyтым poszanowaniem praw podstawowych osób, których te kontrole dotyczą oraz przepisów dotyczących tajemnicy służbowej i ochrony danych osobowych; w związku z tym ważne jest, aby Komisja zapewniała, że jej inspektorzy przestrzegają przepisów krajowych i wspólnotowych dotyczących ochrony danych osobowych, w szczególności tych określonych w dyrektywie 95/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 października 1995 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych i swobodnego przepływu tych danych ⁽⁵⁾.

⁽¹⁾ Dz.U. C 84 z 21.3.1996, str. 10.⁽²⁾ Dz.U. C 166 z 10.6.1996, str. 102 i opinia wydana dnia 23 października 1996 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym).⁽³⁾ Dz.U. L 312 z 23.12.1995, str. 1.⁽⁴⁾ Dz.U. C 316 z 27.11.1995, str. 48.⁽⁵⁾ Dz.U. L 281 z 23.11.1995, str. 31.

- (13) Jeżeli działania mające na celu zwalczanie nadużyć finansowych i nieprawidłowości mają być skuteczne, Komisja musi być uprawniona do przeprowadzania kontroli nieruchomości przedsiębiorców, którzy mogli mieć swój udział, bezpośrednio lub pośrednio, w powstaniu badanej nieprawidłowości oraz do przeprowadzania kontroli nieruchomości innych przedsiębiorców, których mogłyby one dotyczyć; w przypadku stosowania niniejszego rozporządzenia Komisja powinna zapewnić, że ci przedsiębiorcy nie podlegają jednocześnie, w odniesieniu do tych samych działań, podobnym kontrolom oraz inspekcjom prowadzonym przez Komisję lub Państwa Członkowskie na podstawie regulacji sektorowych Wspólnoty lub krajowego ustawodawstwa.
- (14) Inspektorzy Komisji powinni mieć dostęp do wszystkich informacji dotyczących badanych transakcji na takich samych warunkach, jak inspektorzy administracji krajowej; sprawozdania inspektorów Komisji podpisane, w razie potrzeby, przez krajowych inspektorów, muszą być sporządzone przy uwzględnieniu wymogów proceduralnych określonych w prawie danego Państwa Członkowskiego; muszą być przyjęte jako dowód w postępowaniach administracyjnych i sądowych danego Państwa Członkowskiego, gdy okaże się konieczne ich wykorzystanie i mają taką samą wartość jak sprawozdania sporządzone przez inspektorów administracji krajowej.
- (15) W przypadku wystąpienia ryzyka zaginięcia dowodów lub gdy przedsiębiorcy sprzeciwiają się kontrolom na miejscu albo inspekcjom Komisji, Państwa Członkowskie mają kompetencje do podjęcia niezbędnych środków zapobiegawczych lub wykonawczych zgodnie z ich ustawodawstwem.
- (16) Niniejsze rozporządzenie nie narusza uprawnień Państw Członkowskich w zakresie ścigania przestępstw karnych ani reguł rządzących wzajemną pomocą między Państwami Członkowskimi w sprawach karnych.
- (17) Traktaty nie zawierają innych kompetencji dla przyjęcia niniejszego rozporządzenia aniżeli te przewidziane w art. 235 Traktatu WE i art. 203 Traktatu Euratom,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Niniejsze rozporządzenie ustala ogólne zasady, w rozumieniu art. 10 rozporządzenia 2988/95, stosowane do kontroli administracyjnych na miejscu oraz inspekcji przeprowadzanych przez Komisję w celu ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich przed nieprawidłowościami określonymi w art. 1 ust. 2 niniejszego rozporządzenia.

Nie naruszając przepisów rozporządzeń obowiązujących w odniesieniu do poszczególnych sektorów, niniejsze rozporządzenie stosuje się do wszystkich obszarów działalności Wspólnot.

Niniejsze rozporządzenie nie narusza kompetencji Państw Członkowskich w dziedzinie ścigania przestępstw karnych ani reguł rządzących wzajemną pomocą między Państwami Członkowskimi w sprawach karnych.

Artykuł 2

Komisja może przeprowadzać kontrole na miejscu oraz inspekcje w oparciu o niniejsze rozporządzenie:

- w celu wykrycia poważnych lub ponadnarodowych nieprawidłowości lub nieprawidłowości, które mogą dotyczyć przedsiębiorców działających w kilku Państwach Członkowskich, lub
- w celu wykrycia nieprawidłowości, gdy sytuacja w Państwie Członkowskim wymaga wzmocnienia kontroli na miejscu oraz inspekcji w szczególnym przypadku, w celu poprawienia skuteczności ochrony interesów finansowych a tym samym zapewnienia takiego samego poziomu ochrony wewnątrz Wspólnoty, lub
- na wniosek zainteresowanego Państwa Członkowskiego.

Artykuł 3

Jeżeli Komisja postanawia przeprowadzić kontrole na miejscu lub inspekcje w oparciu o niniejsze rozporządzenie, to zapewnia, aby podobne kontrole oraz inspekcje nie odbywały się w tym samym czasie w zakresie tych samych okoliczności oraz w odniesieniu do zainteresowanych przedsiębiorców, których kontrole dotyczą, na podstawie rozporządzeń sektorowych Wspólnoty.

Ponadto, Komisja bierze pod uwagę przeprowadzane lub już przeprowadzone kontrole przez Państwo Członkowskie na podstawie jego ustawodawstwa w zakresie tych samych okoliczności w odniesieniu do badanych przedsiębiorców,

Artykuł 4

Kontrole na miejscu oraz inspekcje są przygotowane i przeprowadzane przez Komisję w ścisłej współpracy z właściwymi władzami danego Państwa Członkowskiego. Władze te są informowane we właściwym czasie o przedmiocie, celu i podstawie prawnej danej kontroli tak, aby mogły one służyć właściwą pomocą. W tym celu, przedstawiciele danego Państwa Członkowskiego mogą uczestniczyć w kontrolach przeprowadzanych na miejscu lub inspekcjach.

Ponadto, na wniosek Państwa Członkowskiego, kontrole na miejscu oraz inspekcje mogą być przeprowadzone wspólnie przez Komisję i właściwe władze Państwa Członkowskiego.

Artykuł 5

Kontrole na miejscu oraz inspekcje są przeprowadzane przez Komisję u przedsiębiorców, wobec których mogą mieć zastosowanie wspólnotowe środki administracyjne i kary na mocy art. 7 rozporządzenia (WE, Euratom) nr 2988/95, jeżeli istnieją podstawy do przypuszczeń, że dopuszczono się nieprawidłowości.

W celu ułatwienia kontroli Komisji, przedsiębiorcy są zobowiązani do udostępnienia wykorzystywanych w celach prowadzenia działalności gospodarczej pomieszczeń, gruntów, środków transportu i innych nieruchomości.

W zakresie, w jakim jest to niezbędne do stwierdzenia nieprawidłowości, Komisja może przeprowadzać kontrole na miejscu oraz inspekcje w stosunku do innych przedsiębiorców, w celu uzyskania istotnych, posiadanych przez tych przedsiębiorców, informacji o okolicznościach, których dotyczy kontrola na miejscu.

Artykuł 6

1. Kontrole na miejscu oraz inspekcje są przeprowadzane w imieniu i na odpowiedzialność Komisji przez jej odpowiednio upoważnionych urzędników lub innych pracowników, zwanymi dalej „inspektorami Komisji”. W kontrolach mogą uczestniczyć osoby oddelegowane do dyspozycji Komisji przez Państwa Członkowskie i pełniące rolę niezależnych ekspertów krajowych.

Inspektorzy Komisji wykonują swoje obowiązki na podstawie pisemnego upoważnienia zawierającego ich dane osobowe i stanowisko oraz na podstawie dokumentu wskazującego cel i przedmiot kontroli na miejscu lub inspekcji.

Podlegając właściwemu w tym względzie prawu wspólnotowemu, inspektorzy Komisji są zobowiązani do przestrzegania przepisów proceduralnych przewidzianych ustawą danego Państwa Członkowskiego.

2. Za zgodą właściwego Państwa Członkowskiego, Komisja może zwrócić się o pomoc do urzędników innych Państw Członkowskich, by wystąpili w roli obserwatorów i może wezwać na własną odpowiedzialność podmioty zewnętrzne w celu uzyskania od nich pomocy technicznej.

Komisja zapewnia, aby wyżej wymienieni urzędnicy i podmioty gwarantowały najwyższy poziom w zakresie kompetencji technicznych, niezawisłości i zachowania tajemnicy służbowej.

Artykuł 7

1. Kontrolerzy Komisji mają dostęp, na takich samych warunkach, jak krajowi kontrolerzy administracyjni i w oparciu o ustawodawstwo krajowe, do wszystkich informacji i dokumentów związanych z kontrolowanymi operacjami, które są konieczne do właściwego przebiegu kontroli na miejscu oraz inspekcji. Mogą oni stosować te same materialne środki kontroli co krajowi kontrolerzy administracyjni, w tym wykonywać kopie potrzebnych dokumentów.

Kontrole na miejscu oraz inspekcje mogą dotyczyć w szczególności:

- ksiąg rachunkowych i dokumentów takich jak: faktury, dokumentacja przetargowa, listy płatności, raporty dzienne, wyciągi z kont bankowych,

- danych informatycznych,
- systemów i metod produkcji, pakowania i wysyłki,
- fizycznej kontroli rodzaju i ilości towarów lub przeprowadzanych działań,
- pobierania i badania próbek,
- zaawansowania prac i inwestycji, którym zapewniono finansowanie, wykorzystanie i przeznaczenie zakończonych inwestycji,
- dokumentów budżetowych i księgowych,
- finansowej i technicznej realizacji wykonania projektów subwencjonowanych.

2. Gdy to niezbędne, Państwa Członkowskie, na wniosek Komisji, podejmą odpowiednie, przewidziane prawem krajowym, środki zabezpieczające, w szczególności w celu zabezpieczenia dowodów.

Artykuł 8

1. Informacje przekazane lub otrzymane na mocy niniejszego rozporządzenia, bez względu na ich formę, są objęte tajemnicą służbową i chronione w taki sam sposób, w jaki tego typu informacje są chronione przez prawo krajowe Państwa Członkowskiego, które je otrzymało oraz przez odpowiednie przepisy stosowane wobec instytucji wspólnotowych.

Informacje te nie mogą być przekazywane osobom innym niż te, które są do tego upoważnione ze względu na pełnione funkcje, nie mogą być również wykorzystywane przez instytucje wspólnotowe w innym celu niż zapewnienie skutecznej ochrony interesów finansowych Wspólnoty we wszystkich Państwach Członkowskich. Jeżeli Państwo Członkowskie zamierza wykorzystać do innych celów informacje zebrane przez urzędników biorących udział w kontroli w charakterze obserwatorów zgodnie z art. 6 ust. 2, powinno wystąpić o zgodę Państwa Członkowskiego, w którym informacje te zostały zebrane.

2. Komisja informuje niezwłocznie właściwą władzę Państwa Członkowskiego, na którego terytorium została przeprowadzona kontrola na miejscu, o wszelkich okolicznościach lub podejrzeniach dotyczących nieprawidłowości, odnotowanych podczas kontroli lub inspekcji. W każdej sytuacji, Komisja ma obowiązek poinformować wyżej wspomnianą władzę o wynikach takich kontroli lub inspekcji.

3. Inspektorzy Komisji dbają o przygotowanie sprawozdania pokontrolnego zgodnie z procedurami przewidzianymi przez prawo danego Państwa Członkowskiego. Dokumenty i materiały dodatkowe wymienione w art. 7 zostaną załączone do wspomnianego sprawozdania. Sprawozdania przygotowane w ten sposób stanowią, na takiej samej zasadzie jak sprawozdania sporządzone przez krajowych inspektorów administracyjnych, dopuszczalny dowód w postępowaniu administracyjnym lub sądowym Państwa Członkowskiego, jeżeli ich użycie okaże się konieczne. Sprawozdania te podlegają takim samym zasadom

oceny jak sprawozdania administracyjne opracowane przez krajowych kontrolerów administracyjnych i mają taką samą wartość. Jeżeli kontrola jest przeprowadzana wspólnie, zgodnie z art. 4 ust. 2, inspektorzy krajowi, którzy uczestniczyli w operacji, kontrasygnują sprawozdanie sporządzone przez inspektorów Komisji.

4. Komisja zapewnia, aby w ramach wykonywania niniejszego rozporządzenia, kontrolerzy przestrzegali przepisów wspólnotowych i krajowych dotyczących ochrony danych osobowych, szczególnie tych ustalonych w dyrektywie 95/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady.

5. W przypadku gdy kontrole na miejscu albo inspekcje są przeprowadzane poza terytorium Wspólnoty, sprawozdanie jest sporządzane przez kontrolerów Komisji w warunkach, które umożliwiłyby im zebranie dopuszczalnych dowodów w postępowaniach administracyjnych lub sądowych w Państwie Członkowskim, w którym ich wykorzystanie okazuje się konieczne.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich Państwach Członkowskich.

Sporządzono w Brukseli, dnia 11 listopada 1996 r.

Artykuł 9

Jeżeli przedsiębiorcy wymienieni w art. 5 sprzeciwiają się przeprowadzeniu kontroli na miejscu lub inspekcji, Państwo Członkowskie, zgodnie z przepisami krajowymi, udziela inspektorom Komisji niezbędnej pomocy w zakresie umożliwiającym inspektorom Komisji wykonywanie ich obowiązków podczas kontroli na miejscu lub inspekcji, aby umożliwić zakończenie ich misji.

W razie potrzeby do Państwa Członkowskiego należy podjęcie koniecznych środków przewidzianych przez prawo krajowe.

Artykuł 10

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie trzeciego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich*.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia 1 stycznia 1997 r.

W imieniu Rady

R. QUINN

Przewodniczący